

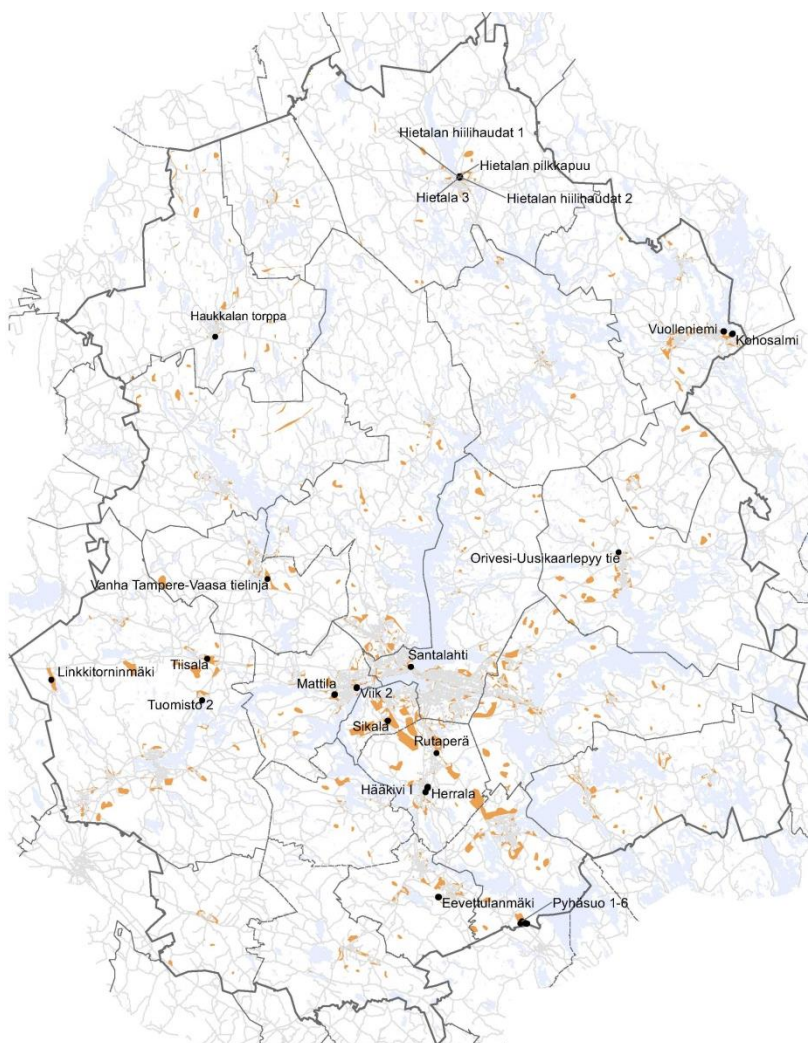

PIRKANMAA

Pirkanmaan
maakuntakaava 2040

2016

Muinaisjäännökset ja yhdyskuntarakenteen
laajentuminen

Muutettu 4.10.2016

© Pirkanmaan liitto

Sisällysluettelo

Johdanto	5
Yhdyskuntarakenteen muutos	5
Kylätontit	6
Aineisto	6
Päällekkäisyys muinaisjäännösrekisterin ja rakentumattomien kylätonttien mukaisilla alueilla	7
Akaa Eevettulanmäki	7
Hämeenkyrö vanha Tampere-Vaasa –tielinja	7
Ikaalinen Karhois	8
Lempäälän Herrala ja Hääkivi	8
Lempäälän Rutaperä	9
Mänttä-Vilppula Kohosalmi	9
Mänttä-Vilppula Vuolleniemi	10
Nokia Mattila	10
Nokia Viik 2	11
Orivesi Orivesi-Uusikaarlepyy tie	11
Parkano Haukkalan torppa	12
Pirkkala Sikala	12
Sastamala Karkku Tuomisto 2	13
Sastamala Kiikoinen Linkkitorninmäki	13
Sastamala Tiisala	14
Tampere Santalahti	14
Valkeakosken Jutikkalan Pyhäsuu	15
Virrat Hietala 2 ja 3, Hietalan hiilihaudat 1 ja 2, Hietalan pilkkapuu	15
Päällekkäisyys v. 2015 inventoinnin mukaisilla alueilla	16
Akaa Hirsikangas	16
Nokian Korvolan ja Haaviston alue	16
Pälkäne Kankahaisen ja Harhalan alue	17
Sastamala Karkku (eteläinen osa S, pohjoinen osa N)	17
Vesilahti Narva, Poukka	18
Yhteenveto	19
Liitteet	20
Liite 1	21
liite 2	23
Liite 3	27

Johdanto

Tässä selvityksessä on tarkasteltu Pirkanmaan kiinteisiin muinaisjäänneksiin kohdistuvia vaikutuksia, joita Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 ehdotuksen aluevaraukset aiheuttavat. Selvitys on laadittu osana kaavaehdotusvaiheen vaikutusten arviointia. Selvityksen ovat laatineet Pirkanmaan liitossa suunnitteluarkkitehti Lasse Majuri ja maankäyttösihteeri Johanna Kuusterä. Varsinaisesti Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 vaikutukset arkeologiseen perintöön kuvataan kaavan kokonaisvaikutusten arvioinnissa. Selvitys tukeutuu muihin arkeologista perintöä käsitelleisiin Pirkanmaan maakuntakaavaa 2040 varten laadittuihin selvityksiin. Niistä tärkeimpiä ovat Historiallisten kylätonttien sijainti Pirkanmaan taajama-alueilla (2014) sekä Maankäytön muutosalueiden inventointi (2015).

Yhdyskuntarakenteen muutos

Pirkanmaan maakuntakaava tähtää valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen. Maakunnan kasvukehitys on suunnattu ensisijaisesti olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen nykyisiä alueita tiivistämällä ja täydentämällä, ja siten hidastaen rakenteen hajautumiskehitystä. Ydinkaupunkiseudulla nykyinen rakenne tiivistyy eniten. Tästä huolimatta tarvitaan maa- ja metsätalousmaan muuttamista uudeksi yhdyskuntarakenteeksi, jotta kuntien maapolitiikka onnistuisi, ja kuntasuunnitteluun jäisi suunnitteluvaraa mm. toteutuksen suhteen. *Liitteessä 1.* on esitetty yhdyskuntarakenteen alueellista muutosta voimassa olevien maakuntakaavojen aluevarausten ja maakuntakaavan 2040 ehdotuksen välillä. Yhdyskuntarakenne tulee lisääntymään n. 7 % eli 3 600 hehtaaria, josta peltoa on 1690 hehtaaria. Vähintään maakunnallisesti merkittävistä kulttuurimaisemista vain 2 % on kaavaehdotuksessa esitetyn laajentumisen mukaan päällekkäisiä jonkin yhdyskuntarakenteen aluevarauksen kanssa. Erityisesti Tampereen Nurmi-Sorilasta on vähennetty uutta yhdyskuntarakennetta.

Muinaisjäänösten aseman kannalta on tärkeää, että yhdyskuntarakennetta ei tarpeettomasti levitetä. Tätä edistetään yhdyskuntarakennetta tiivistämällä, rakentamisen kohdentamisella kyliin ja uusien alueiden tarkalla harkinnalla. Toisaalta muinaisjäänösten selvitystilanne parantuu aina mitä tarkempia maankäytön suunnitelmia laaditaan. Maakuntakaavan taajamatoimintojen alueet on tarkoitettu asemakaavoitettaviksi, jolloin alueen kiinteät muinaisjäänökset tulevat myös selvitetyn. Nykyisin myös yleiskaavoitusta varten selvitetään alueen muinaisjäänökset. Maakuntakaavalla on siis välillinen vaikutus siihen, että tieto kiinteistä muinaisjäänöksistä tulee lisääntymään.

Maakuntakaavan yleispiirteisyys ilmenee kartalla mm. niin, että aluevarausten rajat ovat suoria. Kartan mittakaavasta johtuen ei ole tarkoituksenmukaista lähteä rajaamaan yksittäisiä muinaisjäänöksiä pois yhdyskuntarakenteen aluevarauksilta. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, etteikö muinaisjäänösten olemassaoloa olisi huomattu ja huomioitu. Maakuntakaavan selvitysaineisto on jatkossa yksityiskohtaisemman suunnittelun käytössä.

Kiinteän muinaisjäänöksen, kuten asuinpaikan päälle ei tietenkään voida rakentaa, oli kaavamerkintä mikä tahansa. Monet kiinteät muinaisjäänökset sijaitsevat yhdyskuntarakenteen lomassa, vaikka niiden käyttöaikana ympäristö on ollut aivan toisenlainen. Muinaisjäänöksen ympäristön muutoksensietokyky riippuu mm. muinaisjäänöksen tyypistä. Vanhan asuinpaikan yhteys maisemaan on tärkeä arvojen kannalta. Tällöin tulee kuitenkin huomioida, että ympäröivä maisema on äärimmäisen harvoin säilyttänyt muinaisjäänöksen käytön aikaiset piirteensä. Yleensä maanpinta on kohonnut, metsät ja niityt raivattu pelloiksi, ja kulkuväyliä rakennettu tai ainakin uusittu tunnistamattomiksi. Pelloille ja metsiin on saatettu myös rakentaa. Maakuntakaavaehdotukseen merkityillä, vähintään maakunnallisesti arvokkailla kulttuuriympäristön alueilla sijaitsee 54 % muinaisjäänösrekisterin kiinteistä muinaisjäänöksistä: Muinaisjäänöksen ja maiseman yhteinen suojelu on ongelmatonta näillä arvoalueilla.

Kylätontit

Historiallisten kylätonttien selvityksessä paikannettiin Pirkanmaan taajama-alueilla keskiajalla sijainneet kylät. Kylätontilla tarkoitetaan keskiaikaisia kylärakenteita, ja ne voivat nykyään olla asumattomia tai asuttuja. Kylätontit ja niiden lähiympäristöt ovat tärkeitä sekä arkeologisesti että maisemahistoriallisesti, ja autioituneet kylätontit tulee huomioida suojeltavina muinaisjäännöksiä. Suurin osa selvityksen keskiaikaisten kylätonttien paikoista on yhä asuttu eli niissä on rakennettua ympäristöä. Selvityksen kylätonteista on 19 sellaista, joiden kohdalla nykyisessä maakuntakaavassa on esitetty taajamaa, mutta maakuntakaavaluonnoksessa taajama-merkintää ei enää ole. Näistä Sammis Ikaalisissa, Lastunen/Vatsoilla Lempäälässä, Tormila Sastamalassa, Nurmi Tampereella sekä Laukela Urjalassa ovat rakentumattomia, muut rakentuneita. Lisäksi tilanne on muuttunut kahdeksan kylätontin osalta siten, että ne sijaitsevat nykyisessä maakuntakaavassa taajama-alueella, mutta jatkossa taajama jossa ne sijaitsevat, tullaan merkitsemään kohdemerkinnällä.

Kaksi kylätonttiselvityksen tarkastelussa mukana ollutta, rakentamatonta kylätonttia on maakuntakaavaehdotuksessa esitetty uusina taajama-alueina: Ikaalisten Karhois keskustaajaman lounaispuolella sekä Sastamalan Tiisala Mouhijärven ja Häijään taajamien välissä. Näiden kahden lisäksi yhdeksän rakennettua kylätonttia sijaitsee kaavaehdotuksessa yhdyskuntarakenteen laajennusalueilla. Esimerkiksi Lempäälän Lahdenkylässä on kyse jo tapahtuneen taajamakehityksen toteamisesta. Muut kylätontit sijaitsevat yleensä maatilojen pihapiireissä, ja ne tullaan huomioimaan mikäli pihapiireihin on rakentamistarpeita.

Aineisto

Arvioinnissa on käytetty museoviraston ylläpitämän muinaisjäänösrekisterin tilannetta 30.9. 2015. *Liitteessä 2.* on esitetty taulukoilla ja kartoilla ne kiinteät muinaisjäänökset ja kylätontit, jotka ovat päällekkäisiä yhdyskuntarakenteen laajentumisen kanssa. Yhdyskuntarakenteen rajausta on kaavaehdotuksen taajama- ja työpaikkatoimintojen alueista sekä C-, E-, EJ-, EK-, EN-, EO, EO/k-, EO/t-, KM-, LL-, LM-, P-, RM-, T- ja Te-alueista yhdistetty alue. Tämän raportin kartoilla ko. alue on esitetty ruskealla.

Yhteensä rakennettujen (9) ja rakentamattomien kylätonttien (2) päällekkäisyyksiä on 11 ja muiden kiinteiden muinaisjäänösten 27. Osa kohteista on hyvin lähellä toisiaan. Kun tuona ajankohtana tiedossa olevien kiinteiden muinaisjäänösten kokonaismäärä oli 1527, voidaan määrää pitää vähäisenä. Kohteet on käyty läpi maakuntakaavan ehdotusta laadittaessa, ja arvioitu, että maakuntakaavan tarkkuus huomioiden yhdyskuntarakenteen laajentuminen ei vaaranna kohteiden säilymistä.

Rekisteriin merkittyjen muinaisjäänösten lisäksi on tarkasteltu joukkoa muita kohteita, jotka ovat tulleet ilmi erillisselvityksessä: Pirkanmaan maakuntakaavaluonnoksen 2040 muinaisjäänösinventoinnit v. 2015 / Mikrolitti oy. Tässä selvityksessä inventoitiin 10 aluetta, jotka maakuntamuseo oli lausunnossaan kaavaluonnoksesta edellyttänyt inventoitavaksi, ennen kuin vaikutukset muinaisjäänöksiin voitaisiin arvioida. Alueet on esitetty *liitteessä 3.* Kolme aluetta oli sellaisia, joilta muinaisjäänöksiä ei löydetty. Kuudelta alueelta löytyi joitakin uusia kiinteitä muinaisjäänöksiä tai mahdollisia kiinteitä muinaisjäänöksiä. Kaavaehdotuksen aluevarauksiin on tehty selvitykseen perustuen muutoksia, eli päällekkäisyyttä on poistettu. Tässä raportissa on esitetty ne alueet, joilla ei katsottu olevan tarpeellista muuttaa yhdyskuntarakenteen laajentumisen rajoituksia. Osa löydetyistä kohteista sijaitsee jo nyt voimassa olevien maakuntakaavojen yhdyskuntarakenteen alueella: Akaan Hirsikangas ja Nokian Haavisto. Näiltä ei katsottu tarpeelliseksi poistaa yhdyskuntarakenteen varausta.

Päällekkäisyys muinaisjäännösrekisterin ja rakentumattomien kylätonttien mukaisilla alueilla

Akaa Eevettulanmäki

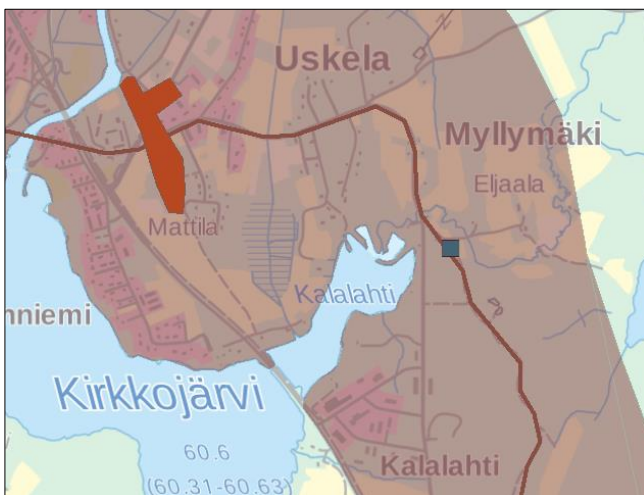
Kaavaehdotuksessa taajama-alue

Kivivalli. Maakuntakaavaa toteuttavassa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on sovittavissa yhteen kiinteiden muinaisjäännösten ja muun arkeologisen kulttuuriperinnön suojelu ja esitetty maankäyttö. Kohde voidaan osoittaa esim. viheralueeksi asianmukaisin säilyttämismääräyksiin.

Hämeenkyrö vanha Tampere-Vaasa -tielinja

Kaavaehdotuksessa taajama-alue

Kulkuväylä. Lyhyt tielinja voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa suojella.

Ikaalinen Karhois

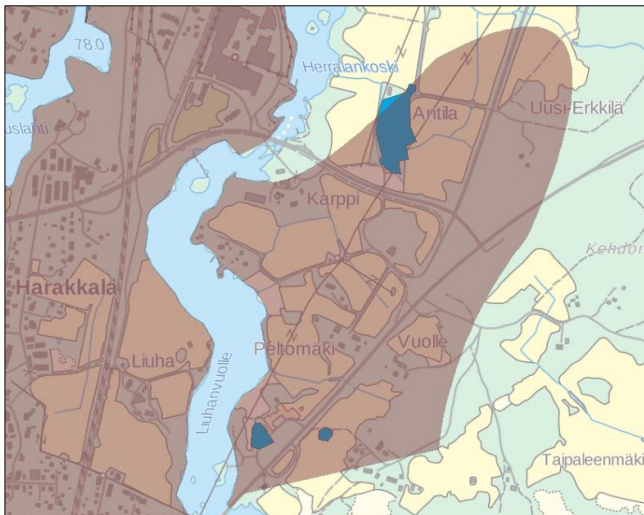
Kaavaehdotuksessa taajama-alue

Asuinpaikka, kylätontti. Maakuntakaavaa toteuttavassa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on sovitettavissa yhteen kiinteiden muinaisjäännösten ja muun arkeologisen kulttuuriperinnön suojelu ja esitetty maankäyttö. Kohde voidaan osoittaa esim. maa- ja metsätalousalueeksi asianmukaisin säilyttämismääräyksin. Ikaalisten keskeisten alueiden yleiskaavassa joka on saanut lainvoiman vuonna 2007 alue on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi.

Lempäälän Herrala ja Hääkivi

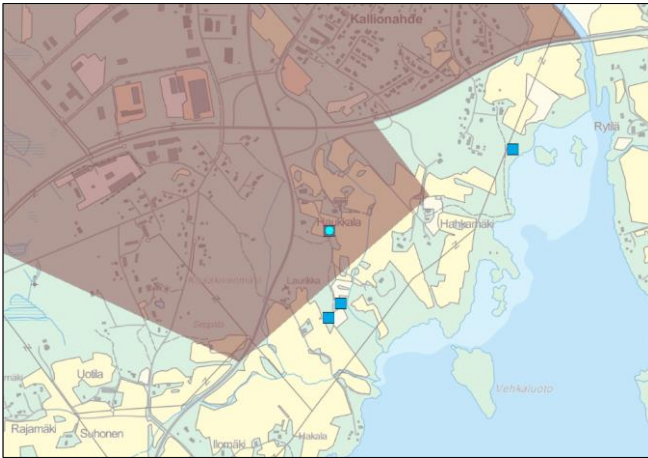
Kaavaehdotuksessa taajama-alue

Asuinpaikka. Maakuntakaavaa toteuttavassa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on sovitettavissa yhteen kiinteiden muinaisjäännösten ja muun arkeologisen kulttuuriperinnön suojelu ja esitetty maankäyttö. Kohteet voidaan osoittaa esim. viheralueiksi asianmukaisin säilyttämismääräyksin. Nähtäville asetettuun kaavaehdotukseen taajama-alueen rajausta on muutettu.

Parkano Haukkalan torppa

Kaavaehdotuksessa taajama-alue

Asuinpaikka. Maakuntakaavaa toteuttavassa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on sovitettavissa yhteen kiinteiden muinaisjäännösten ja muun arkeologisen kulttuuriperinnön suojelu ja esitetty maankäyttö. Kohde voidaan osoittaa esim. viheralueeksi tai maatalousalueeksi asianmukaisin säilyttämismääräyksin.

Pirkkala Sikala

Kaavaehdotuksessa työpaikka-alue

Asuinpaikka, kylätontti. Maakuntakaavaa toteuttavassa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on sovitettavissa yhteen kiinteiden muinaisjäännösten ja muun arkeologisen kulttuuriperinnön suojelu ja esitetty maankäyttö. Kohde voidaan osoittaa esim. maatalousalueeksi asianmukaisin säilyttämismääräyksin.

Sastamala Karkku Tuomisto 2

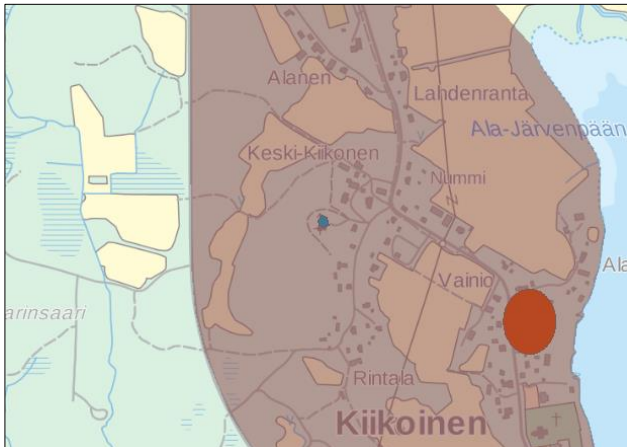
Kaavaehdotuksessa taajama-alue

Kivirakenne, röykkiö. Maakuntakaavaa toteuttavassa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on sovitettavissa yhteen kiinteiden muinaisjäännösten ja muun arkeologisen kulttuuriperinnön suojelu ja esitetty maankäyttö. Kohde voidaan osoittaa esim. viheralueeksi asianmukaisin säilyttämismääräyksiin.

Sastamala Kiikoinen Linkkitorninmäki

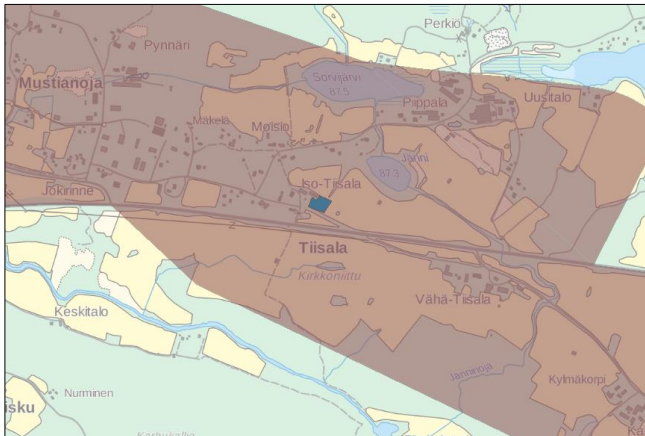
Kaavaehdotuksessa taajama-alue

Esihistorialliset kivirakenteet, röykkiö. Maakuntakaavaa toteuttavassa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on sovitettavissa yhteen kiinteiden muinaisjäännösten ja muun arkeologisen kulttuuriperinnön suojelu ja esitetty maankäyttö. Kohde voidaan osoittaa esim. viheralueeksi asianmukaisin säilyttämismääräyksiin.

Sastamala Tiisala

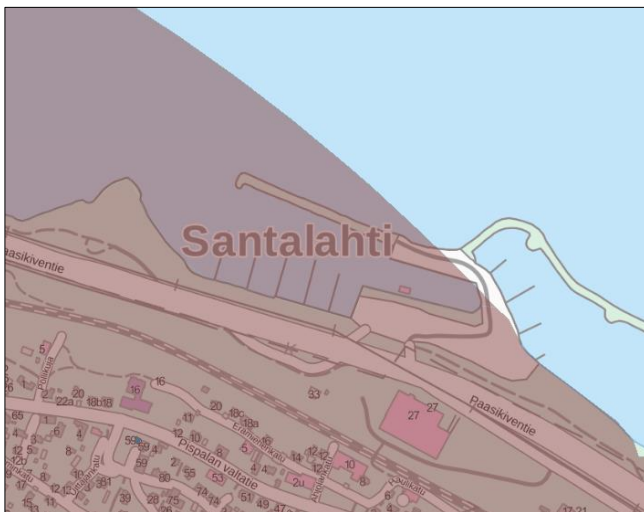
Kaavaehdotuksessa taajama-alue

Asuinpaikka, kylätontti. Maakuntakaavaa toteuttavassa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on sovittavissa yhteen kiinteiden muinaisjäännösten ja muun arkeologisen kulttuuriperinnön suojelu ja esitetty maankäyttö. Kohde voidaan osoittaa esim. viheralueeksi asianmukaisin säilyttämismääräyksiin. Tiisala on huomioitu Mouhijärven-Häijään-Salmin osayleiskaavan selvitysaineistossa vuodelta 2012, jonka Sastamalan kaupunki on laatinut.

Tampere Santalahti

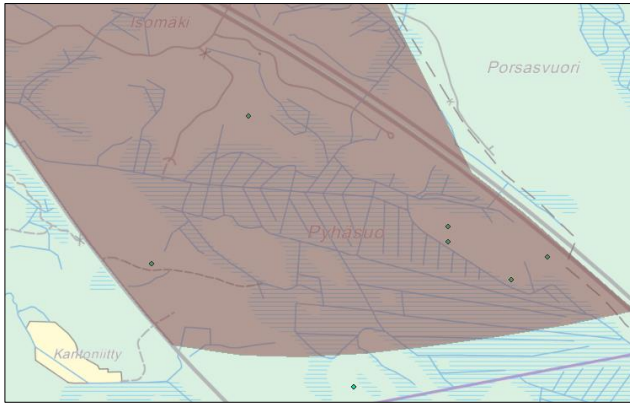
Kaavaehdotuksessa taajama-alue.

Alusten hylät. Hylät voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa suojella.

Valkeakosken Jutikkalan Pyhäsuo

Kaavaehdotuksessa Te, teollisuus- ja varastotoimintojen reservialue.

Alueen Pyhäsuon 1-6 muinaisjäännöskokonaisuudesta on viisi tervahautaa ja yksi kiviröykkiö. Maakuntakaavaa toteuttavassa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on sovitettavissa yhteen kiinteiden muinaisjäännösten ja muun arkeologisen kulttuuriperinnön suojelu ja esitetty maankäyttö. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa jäännökset suoja-alueineen voidaan osoittaa esimerkiksi joko viher- tai suojelualueelle asianmukaisin säilyttämismääräyksin. Nähtäville asetettuun maakuntakaavaehdotukseen Te-alueen rajausta on muutettu.

Virrat Hietala 2 ja 3, Hietalan hiilihaudat 1 ja 2, Hietalan pilkkapuu

Kaavaehdotuksessa työpaikka-alue.

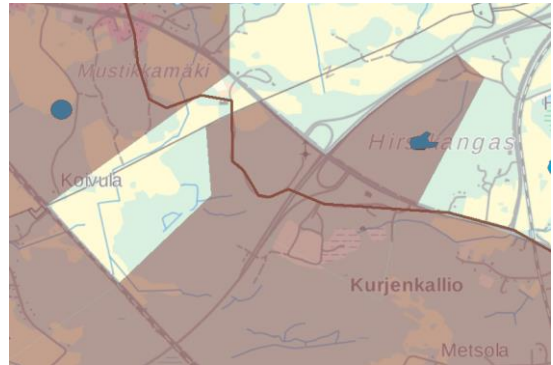
Kivikautinen asuinpaikka, työ- ja valmistuspaikat, kulkuväylä. Maakuntakaavaa toteuttavassa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on sovitettavissa yhteen kiinteiden muinaisjäännösten ja muun arkeologisen kulttuuriperinnön suojelu ja esitetty maankäyttö. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa nämä suoja-alueineen voidaan osoittaa esimerkiksi joko viher- tai suojelualueelle asianmukaisin säilyttämismääräyksin.

Päällekkäisyys v. 2015 inventoinnin mukaisilla alueilla

Akaa Hirsikangas

uusi kohde: Hylätty ja käytöstä poistunut vanha tie

Kaavaehdotuksessa työpaikkatoimintojen alue.

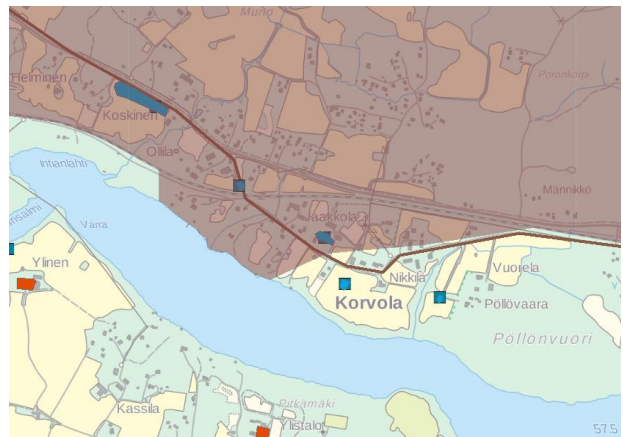
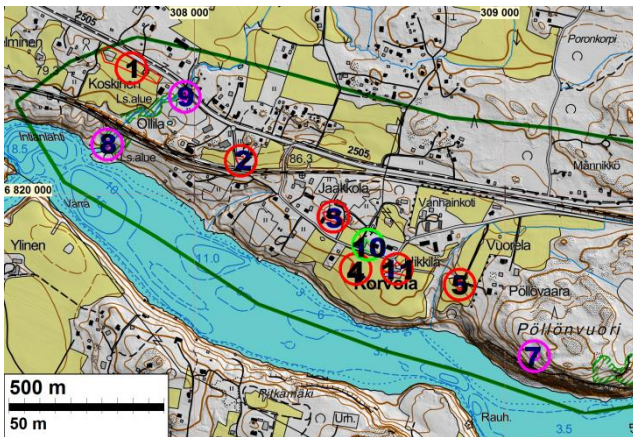

Maakuntakaavaa toteuttavassa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on sovitettavissa yhteen kiinteiden muinaisjäännösten ja muun arkeologisen kulttuuriperinnön suojelu ja esitetty maankäyttö. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tie voidaan osoittaa esimerkiksi viheralueelle tai kevyen liikenteen väyläksi asianmukaisin säilyttämismääräyksin.

Nokian Korvolan ja Haaviston alue

uudet kohteet: Korvolan kylätontti kartalla nro 11. kohteet 8 ja 9 mahdollinen muinaisjäännös

Kaavaehdotuksessa osittain taajama-alue

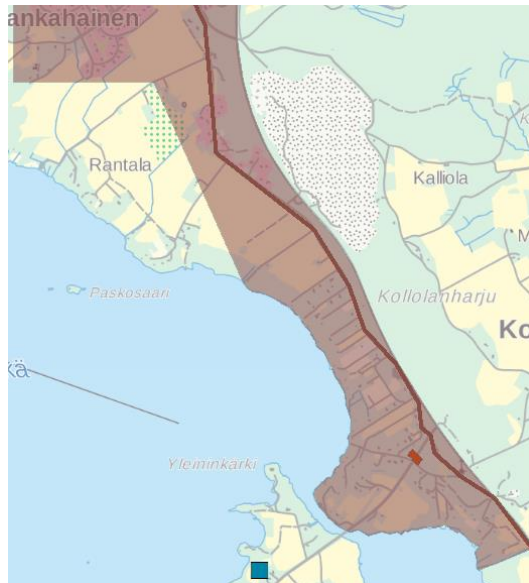
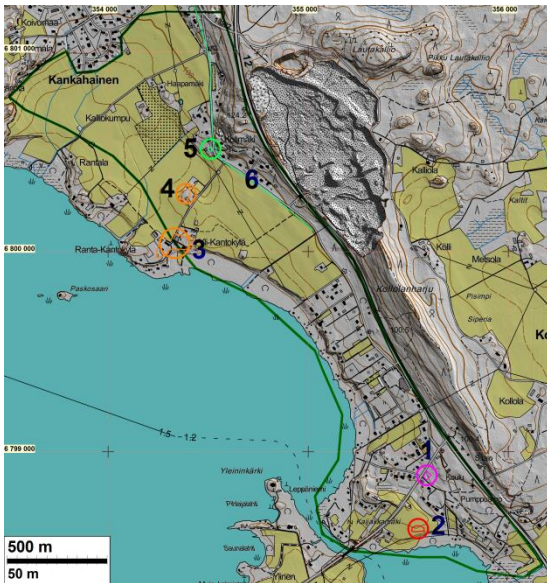

Taajaman rajausta muutettu niin, että kylätontti ei ole päällekkäinen yhdyskuntarakenteen kanssa. Kohteiden 1, 2, 8, ja 9 alueet ovat jo nyt voimassa olevien maakuntakaavojen yhdyskuntarakenteen alueella, samoin toinen tutkittu alue, Haaviston alue. Maakuntakaavaa toteuttavassa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on sovitettavissa yhteen kiinteiden muinaisjäännösten ja muun arkeologisen kulttuuriperinnön suojelu ja esitetty maankäyttö.

Pälkäne Kankahaisen ja Harhalan alue

uusi kohde: Kaijakkamäen asuinpaikka kartalla nro 2. kohde 6. vanha tienlinjaus

Kaavaehdotuksessa taajama-alue

Maakuntakaavaa toteuttavassa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on sovittavissa yhteen kiinteiden muinaisjäännösten ja muun arkeologisen kulttuuriperinnön suojelu ja esitetty maankäyttö. Kohteet voidaan osoittaa esim. maatalous- tai viheralueiksi.

Sastamala Karkku (eteläinen osa S, pohjoinen osa N)

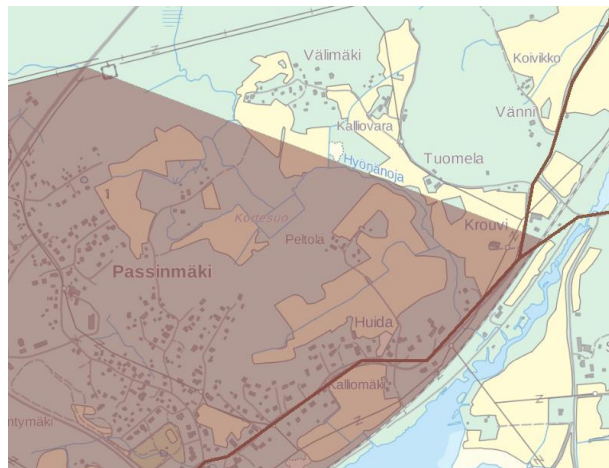
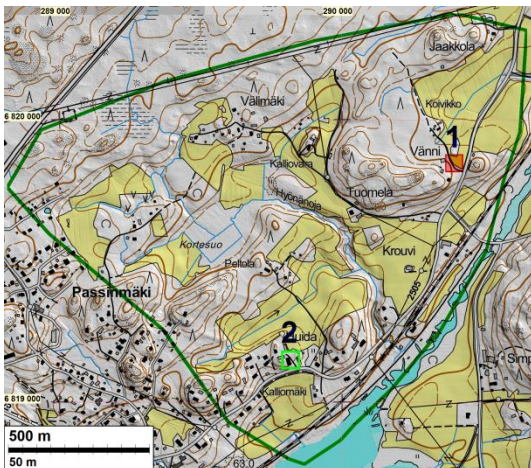
uudet kohteet:

N: Huidan teilipaikka, kartalla nro 1.

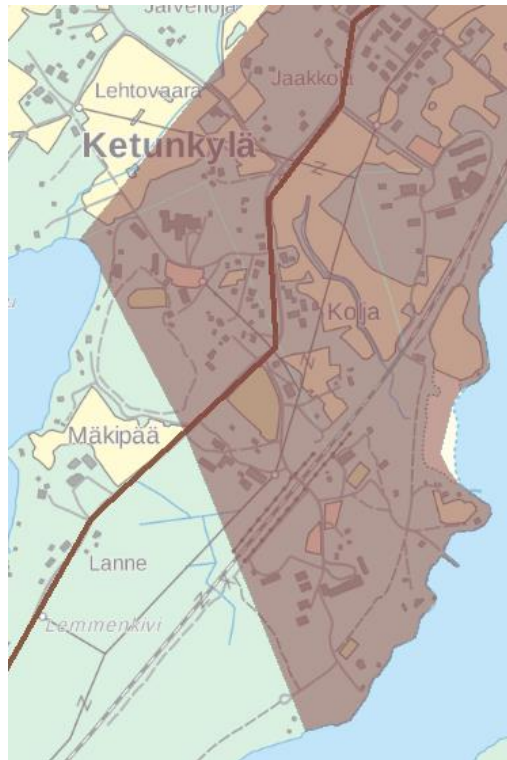
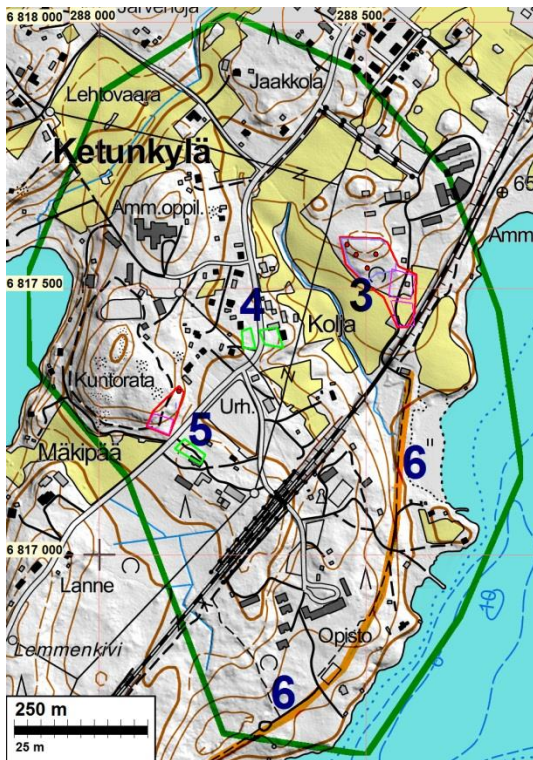
S: Koljan talotontit ja kivirakenteet kartalla nro 3. ja Mäkipään talotontti nro 5. sekä käytöstä poistunut ratapohja nro 6.

Kaavaehdotuksessa taajama-alue

N:

S:

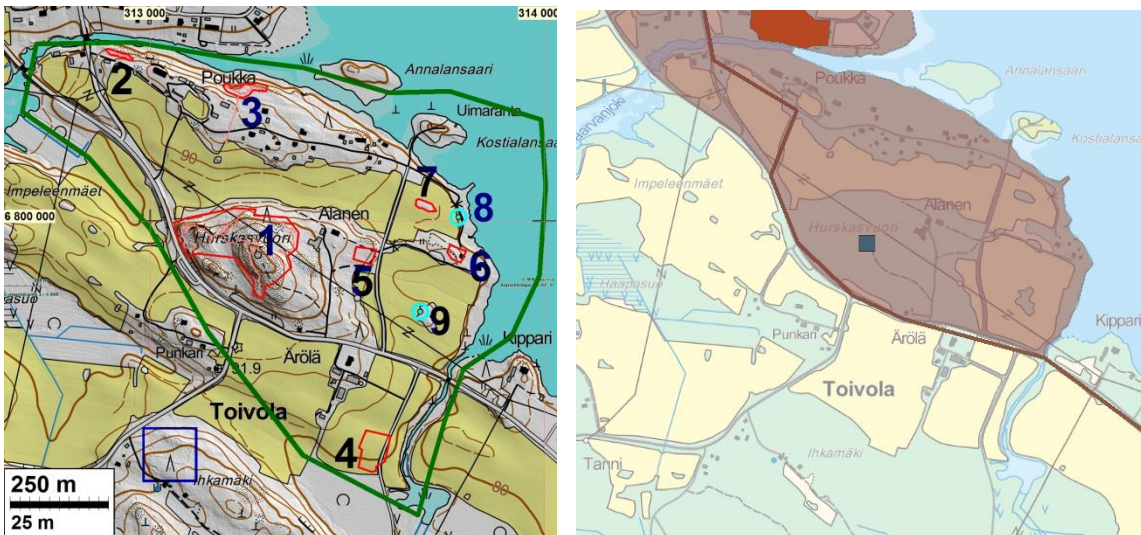

Teilipaikka ei sijaitse taajama-alueella. Maakuntakaava ei tuo muutosta alueen käyttöön. Eteläisen alueen kohteiden osalta Maakuntakaavaa toteuttavassa yksityiskohtaisemmassa on sovittavissa yhteen kiinteiden muinaisjäännösten ja muun arkeologisen kulttuuriperinnön suojelu ja esitetty maankäyttö. Kohteet voidaan osoittaa esim. viheralueiksi.

Vesilahti Narva, Poukka

uudet kohteet: Toivolan kylätontti kartalla nro 4. Kostialan kylätontti kartalla nrot 5 ja 6. sekä Kostialan kalmisto nro 7. Kohteet 2 ja 3 olivat kartoitettuja, mutta eivät muinaisjäännösrekisterissä. Kohteet 8 ja 9 metallinilmaisinharrastajan ilmoittamia löytöpaikkoja. 1, 2 ja 3. ovat tiedettyjä puolustusvarustusten jäänteitä.

Kaavaehdotuksessa taajama-alue

Toivolan kylätontti ei sijaitse taajama-alueella. Maakuntakaava ei tuo muutosta alueen käyttöön. Muu alue on jo nyt voimassa olevien maakuntakaavojen yhdyskuntarakenteen alueella. Maakuntakaavaa toteuttavassa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on todennäköisesti löydettävissä ratkaisu, joka on muinaismuistolain mukainen. Kohteet voidaan osoittaa esim. viheralueiksi. Nähtäville asetettuun maakuntakaavaehdotukseen taajama-alueen rajausta on muutettu.

Yhteenveto

Maakuntakaavan tarkkuus ei mahdollista pienialaisen kiinteän muinaisjäännöksen lähiympäristön käyttötarkoituksen määrittämistä. Kiinteän muinaisjäännöksen lähiympäristön muuttumista säätelevät muut kuin maakuntakaavan tasoiset suunnitelmat ja hankkeet. Nykyaikainen yleis- ja asemakaavoitus on osoittanut, että muinaisjäännösten arvojen suojelemiseksi on keinoja, oli alue osoitettu maakuntakaavassa taajamaksi tai ei. Laaja-alainen kiinteä muinaisjäännös voidaan viimeistään asemakaavoituksessa osoittaa pääkäyttötarkoitukseltaan muinaismuistoalueeksi (SM). Toinen käytetty ratkaisu on osoittaa laajempi alue viheralueeksi, ja osoittaa sen sisällä alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolailla rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös (sm). Kaavamääräyksiin voidaan sisällyttää kohteen asianmukainen rauhoittaminen. Muiden kulttuuriperintökohteiden arvojen säilyttämiseen on käytettävissä omat kaavamerkinnot ja määräykset.

Tässä raportissa on tarkasteltu ainoastaan niiden kiinteiden muinaisjäännösten tilannetta, jotka ovat nousseet esiin maakuntakaavaluonnoksesta saadusta palautteesta ja joiden osalta kaavaratkaisua ei ole muutettu ehdotusvaiheeseen. Tällaisia ovat yhdyskuntarakenteen laajentumisen alueilla sijaitsevat tunnetut kiinteät muinaisjäännökset, mukaan lukien autioituneet kylätontit. Kun joitakin lähellä toisiaan sijaitsevia kohteita on tarkasteltu yhtenä kohteena, on lukumäärä 24. Verrattuna maakunnan kaikkien kiinteiden muinaisjäännösten määrään 24 jäännöksen yhteensovittaminen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa muun maankäytön tarpeiden kanssa ei ole ylivoimaista. Kaikkien tarkasteltujen kohteiden kohdalla onkin todettu, että maakuntakaavaa toteuttavassa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on sovittavissa yhteen kiinteiden muinaisjäännösten ja muun arkeologisen kulttuuriperinnön suojelu ja esitetty maankäyttö.

Liitteet

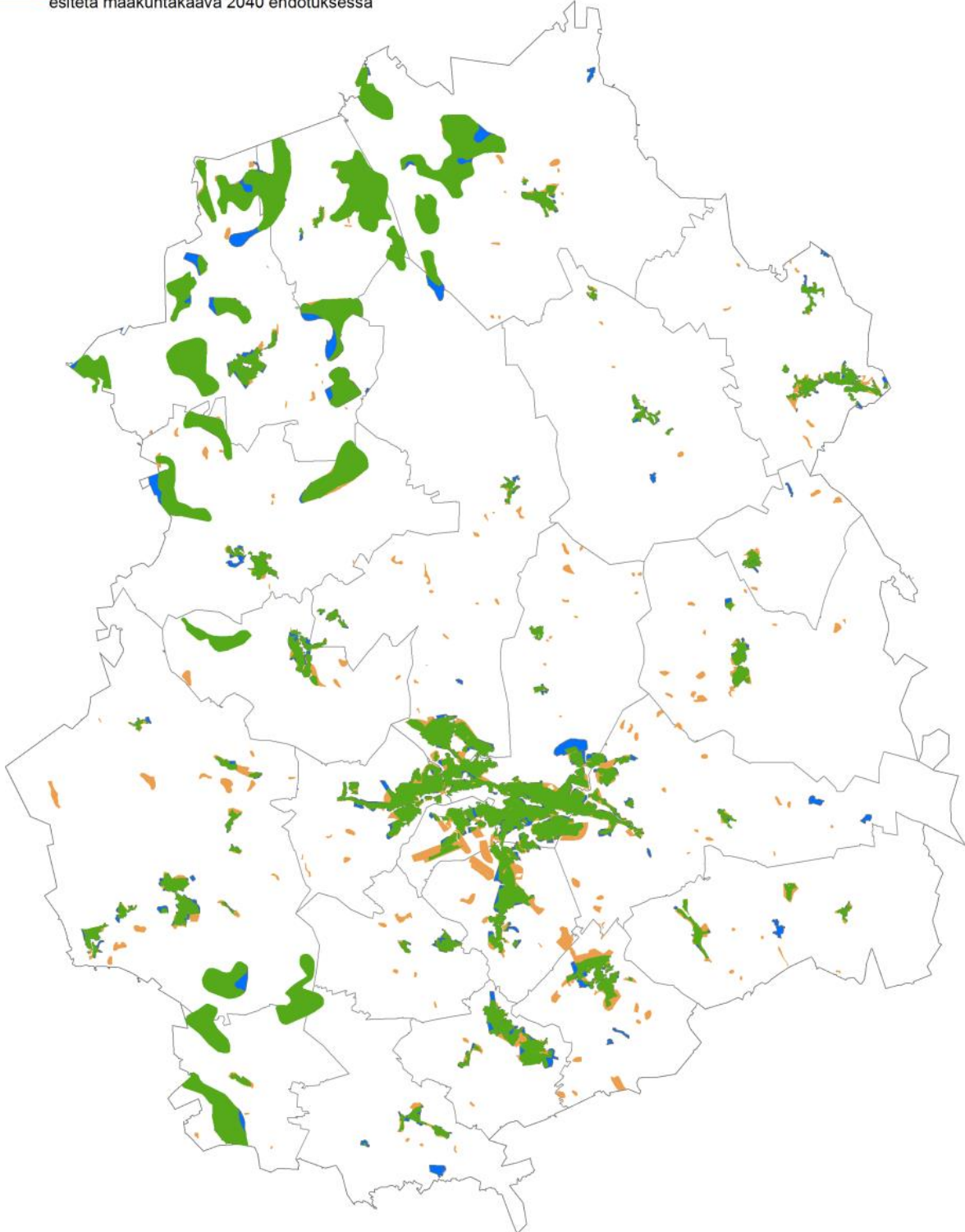
1. Yhdyskuntarakenteen muutostarkastelu (voimassaolevien kaavojen merkinnät ja maakuntakaava 2040 ehdotuksen uudet alueet)
2. Muinaisjäännökset ja historialliset kylätontit yhdyskuntarakenteen laajentumisen alueilla
3. Pirkanmaan maakuntakaavaluonnoksen 2040 muinaisjäännösinventoinnin v. 2015 alueet

Liite 1

Rakennetun alueen kaavamerkintöjen päällekkäisyystarkastelu

Tarkastelussa: A, Ae, Ar, C, E, EJ, EK, EN, EO, EO/k, EO/t, KM, LL, LM, P, RM, T, Te, TP, TPe, TPt, TPte

- Maakuntakaava 2040 ehdotuksen uudet yhdyskuntarakenteen alueet
- Päällekkäiset yhdyskuntarakenteen alueet maakuntakaava 2040 ehdotuksessa sekä voimassa olevissa maakuntakaavoissa
- Voimassa olevissa maakuntakaavoissa olevat yhdyskuntarakenteen alueet, joita ei esitetä maakuntakaava 2040 ehdotuksessa

Päällekkäisyys-tarkastelu maakuntakaavojen aluevarausmerkinnöillä	Merkintöjen kokonaispinta ja muutos koko Pirkanmaan alueella (ha ja %)	
1.maakuntakaavan kaikki aluevaraukset	113 561 ha	100 %
mkk 2040 ehdotuksen kaikki aluevaraukset	121 794 ha	100 %
Erotus voimassaolevien maakuntakaavojen ja maakuntakaava 2040 ehdotuksen yhdyskuntarakenteen kokonaispinta-alassa	+ 8 233 ha	7,2 % suhteessa 1. maakunta-kaavan aluevarauksiin (113 561 ha)
Maakuntakaava 2040 ehdotuksen uudet aluevaraukset. Tätä lukua verrattaessa maakuntakaavojen kokonaispinta-alojen erotukseen on huomioitava yhdistelmäkaavan alueet, joita ei esitetä 2040 kaavaehdotuksessa (poistuvia merkintöjä yht. 11 049 ha).	19 282 ha	15,8 %

liite 2.

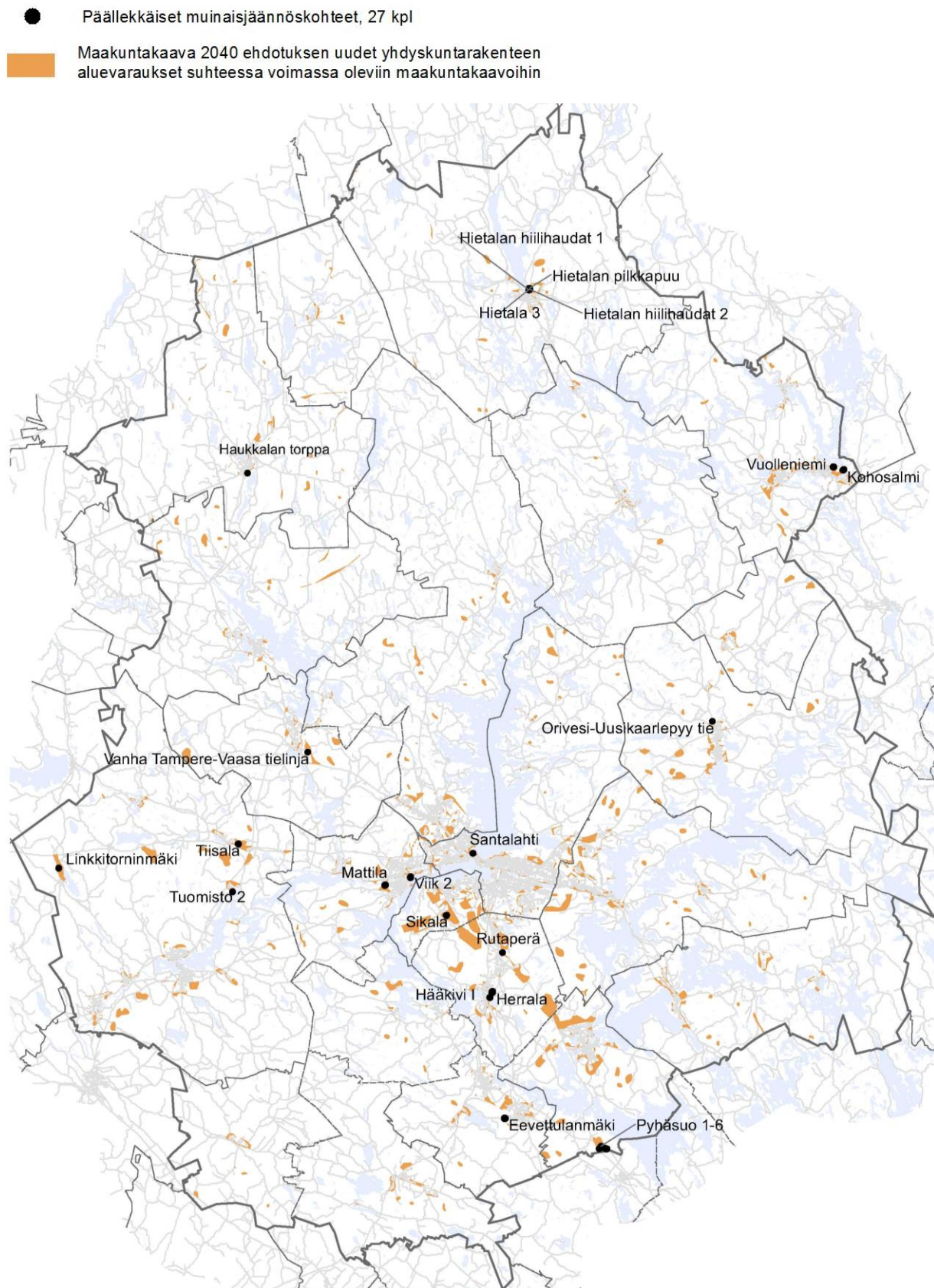
Muinaisjäännösten päällekkäisyys maakuntakaava 2040 ehdotuksen yhdyskuntarakenteen laajentumisen kanssa (taajama- ja työpaikka-alueet, C, E, EJ, EK, EN, EO/t, EO/k, KM, LL, LM, P, RM, T, Te). Tarkastelussa ei ole huomioitu niitä muinaisjäännöksiä, jotka ovat jo voimassa olevien maakuntakaavojen aluevarausten kanssa päällekkäisiä.

Muinaisjäännöskohteet

21 muinaisjäännöstä (taulukko) sijaitsee Pirkanmaan maakuntakaava 2040 ehdotuksen uusilla yhdyskuntarakenteen alueella. Lisäksi 6 muinaisjäännösalueutta sijoittuu osittain maakuntakaava 2040 ehdotuksen uusien yhdyskuntarakenteen alueille.

KOHDENIMI	MJTUNNUS	KUNTA	TYYPPI	Päällekkäisyys
Eevettulanmäki	310010017	Akaa		kokonaan
Vanha Tampere-Vaasa tielinja	1000017753	Hämeenkyrö	kulkuväylät	kokonaan
Herrala (Herrala)	1000017286	Lempäälä		osittain
Hääkivi I	418010019	Lempäälä		kokonaan
Rutaperä	1000009749	Lempäälä	maarakenteet	kokonaan
Kohosalmi	506010008	Mänttä-Vilppula		osittain
Vuolleniemi	506010007	Mänttä-Vilppula		osittain
Mattila	536010013	Nokia		osittain
Viik 2	536010020	Nokia		osittain
Orivesi-Uusikaarlepyy tie	1000021852	Orivesi	kulkuväylät	kokonaan
Haukkalan torppa	1000023174	Parkano	asuinpaikat	kokonaan
Sikala	1000020980	Pirkkala		kokonaan
Linkkitorninmäki	254010012	Sastamala		kokonaan
Tiisala	1000017841	Sastamala		kokonaan
Tuomisto 2	912010050	Sastamala		kokonaan
Santalhti	2137	Tampere	alusten hylt	kokonaan
Pyhäsuu 1	1000023138	Valkeakoski	työ- ja valmistuspaikat	kokonaan
Pyhäsuu 2	1000023139	Valkeakoski	työ- ja valmistuspaikat	kokonaan
Pyhäsuu 3	1000023140	Valkeakoski	työ- ja valmistuspaikat	kokonaan
Pyhäsuu 4	1000023141	Valkeakoski	kivirakenteet	kokonaan
Pyhäsuu 5	1000023142	Valkeakoski	työ- ja valmistuspaikat	kokonaan
Pyhäsuu 6	1000023143	Valkeakoski	työ- ja valmistuspaikat	kokonaan
Hietala 2	1000015029	Virrat		osittain
Hietala 3	1000015030	Virrat		kokonaan
Hietalan hiilihaudat 1	1000015032	Virrat	työ- ja valmistuspaikat	kokonaan
Hietalan hiilihaudat 2	1000015033	Virrat	työ- ja valmistuspaikat	kokonaan
Hietalan pilkkapuu	1000015031	Virrat	kulkuväylät	kokonaan

Maakuntakaava 2040 ehdotuksen uusien yhdyskuntarakenteen kaavamerkintöjen kanssa päällekkäiset muinaisjäännöskohteet

Kylätontit

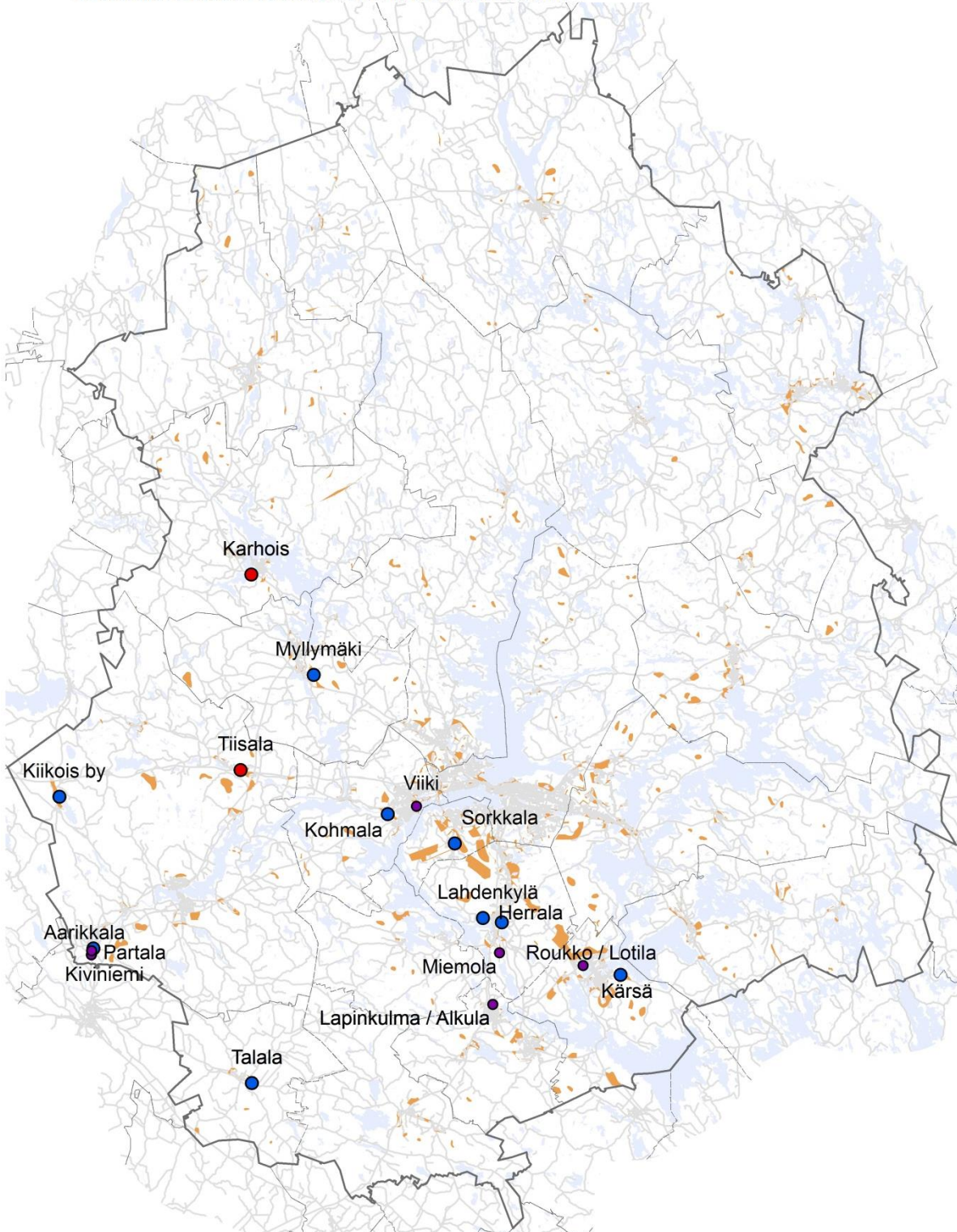
Kylätonteista (taulukko) 11 sijaitsee Pirkanmaan maakuntakaava 2040 ehdotuksen uusilla yhdyskuntarakenteen alueella. Lisäksi kolme kylätonttia sijoittuu voimassa olevan maakuntakaavan yhdyskuntarakenteen merkintöjen kanssa päällekkäin.

Id	Kunta	Kylä	Tilanne	Kaavamerkintä mkk 2040 ehdotuksessa
1	Sastamala	Aarikkala		A
5	Lempäälä	Herrala		A
3	Ikaalinen	Karhois	Rakentamaton	A
18	Sastamala	Kiikois by		A
7	Nokia	Kohmala		A
5	Valkeakoski	Kärsä		A
13	Lempäälä	Lahdenkylä		A
6	Hämeenkyrö	Myllymäki		A
8	Pirkkala	Sorkkala		TP
4	Punkalaidun	Talala		A
55	Sastamala	Tiisala	Rakentamaton	A

Id	Kunta	Kylä	Tilanne	Kaavamerkintä voimassa olevassa maakuntakaavassa	Kaavamerkintä mkk 2040 ehdotuksessa
11	Akaa	Lapinkulma / Alkula	Rakentamaton	SM	A
38	Sastamala	Partala	Rakennettu	MY	A
19	Nokia	Viiki	Rakentamaton	SM	A

Maakuntakaava 2040 ehdotuksen uusien yhdyskuntarakenteen kaavamerkintöjen kanssa päällekkäiset historialliset kylätontit

- Päälekkäiset rakentamattomat historialliset kylätontit: 2 kpl
- Päälekkäiset rakennetut historialliset kylätontit: 9 kpl
- Päälekkäiset historialliset kylätontit, joiden alueella on kaavamerkintä voimassa olevassa maakuntakaavassa: 3 kpl
- Maakuntakaava 2040 ehdotuksen uudet yhdyskuntarakenteen aluevaraukset suhteessa voimassa oleviin maakuntakaavoihin

Liite 3.

Pirkanmaan maakuntakaavaluonnoksen 2040 muinaisjäännösinventointi v. 2015

Alueet, joilla inventointi tehtiin:

Akaan Hirsikangas

Lempäälän Hiidenvuolle

Nokian Korvola ja Haavisto

Pirkkalan Sorkkala

Pälkäne Kankahainen ja Harhala

Sastamala Karkku

Sastamala Kiikoinen

Valkeakoski Tarttila

Vesilahti Narva

Ylöjärvi Viljakkalan keskusta

